

‘And now
for something
completely
different ...’

... hiermee kondigde John Cleese in een film naar aanleiding van *Monty Python's Flying Circus* telkens een nieuwe sketch aan. Gezeten achter een houten bureau, in een zwart pak, op de meest absurde locaties. Kenners van het genre herinneren zich vast hilarische scenes, zoals *The dead parrot*, *The Lumberjack-song*, *The funniest joke in the world* en *Self defence against fresh fruit*. Humor van zo'n vijftig jaar geleden. Om van te houden of te verafschuwen. Ik kwam de film tegen toen ik de afgelopen tijd op zoek was naar wat verstrooiing. Moe en naar van al het 'C-nieuws'. Van over elkaar buitelende deskundigen. Van politici en andere critici die het vanaf de zijlijn beter weten, zonder dat zijzelf ooit ingrijpende beslissingen, laat staan verantwoordelijkheid hebben genomen.

And now for something completely different ...
Juist in tijden van crises is het van belang verstrooiing te zoeken en iets anders te doen dan het absorberen van het 'C-nieuws': film, kunst, muziek, literatuur, natuur of in welke vorm dan ook. Juist in tijden van crises is het van belang de zinnen te verzetten. De geest te verfrissen. Energie te tanken om nieuwe ideeën op te doen. Humor is daarbij eveneens belangrijk. Om te relativeren. Bij (te) veel spanning, moet je immers ontladen.

And now for something completely different ...
We zijn op weg – of zijn we er al volledig en permanent in beland? – naar het 'nieuwe normaal'. Meer afstand van elkaar. Minder contacten met elkaar. Meer thuiswerken. Minder verkeersbewegingen. Meer reserves opbouwen. Minder winstuitkeringen doen. Minder uitbundige vakanties met veel vlieg-bewegingen. Meer aandacht voor natuur en milieu. Meer bezuinigingen – maar niet op de medische sector en andere thans geherwaardeerde sectoren – en belastingen. Minder geld overhouden voor leuke dingen. En hopelijk ook: minder egoïsme en meer aandacht voor elkaar.

And now for something completely different ...
Disruptie krijgt in deze tijd een nieuwe betekenis. Het gaat voor bedrijven niet louter meer om het omgaan met concurrenten die de markt verstoren met diensten of producten in een geheel ander jasje. Verstoringen die een

verandering van het businessmodel noodzakelijk maken. Nee, deze tijd laat zien dat disruptie ook ontstaat door andersoortige verstoringen van buitenaf. Nu is het een virus, straks is het een terroristische aanslag of een cyberaanval. Ook die kunnen ons dagelijks leven, de maatschappij en de economie platleggen. Het gaat om gebeurtenissen die vermoedelijk al net zo onvermijdelijk, ondermijnd en ontwrichtend zijn als het C-virus.

And now for something completely different ...
De afgelopen maanden hebben laten zien dat veel mensen en organisaties wendbaar zijn. Het is verbazingwekkend hoe snel de regering, bedrijven, ziekenhuizen, scholen en gezinnen zich hebben aangepast aan een situatie die qua impact niet was voorzien. Het is verbazingwekkend met welke snelheid en kracht noodregelingen en steunpakketten zijn vormgegeven. Niet dat deze perfect zijn, maar wel het beste dat op korte termijn mogelijk was.

And now for something completely different ...
Naast 'humor' is 'wendbaar' voor mij het belangrijkste woord in deze tijd en column. 'It's not the strongest of the species that survives, nor the most intelligent, but the most responsive to change.' Deze uitspraak van natuurwetenschapper Charles Darwin bewijst zich thans meer dan eens: alleen wendbare organisaties zullen in staat zijn succesvol te blijven en te overleven. Ook in het notariaat.

And now for something completely different ...
De serieuzen onder u zijn wellicht niet op zoek naar humor. Monty Python laten zij links liggen. Voor hen heb ik een andere tip ter verstrooiing: lees *In tijden van besmetting* van de Italiaanse natuurkundige Paolo Giordano. Hij geeft ons hersenvoedsel voor de toekomst. Laat zien waarvoor hij bang is, namelijk: 'dat als de angst straks weg is, alles bij het oude is gebleven.' ■

Deze column wordt afwisselend geschreven door Teska van Vuren en Marcel Pheijffer.